

KRONIKA

WIADOMOSCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Na prowincyi w Królestwie z pocztą: rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartal. rs. 3. (złp. 20). W Cesarstwie, taż sama opłata co na prowincyi w Królestwie, z dodatkiem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

Opłata prenumeracyjna wynosi: a) w Warszawie: rocznie rs. 7 k. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kóp. 80 (złp. 12); miesięcznie kóp. 60 (złp. 4.) Za odnośnienie do domu dopłaca się k. 5 (gr. 10) miesięcz.

Jutro Sw. Euzebiusza Wyznawcy. Wschód słońca o g. 4 m. 39.—Zach. o g. 7 m. 30.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nro 415. wprost kościoła XX. Karmelitów.

Dzisiaj rano stopni ciepła 10, wczoraj w poł. ciep. 18 Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 2.

— Z Petersburga, 24 lipca (5 sierpnia). —

Przez dyplomy CESARSKIE z dnia 26 czerwca i 1 lipca. Najmłodszy mianowani zostali kawalerami orderów: sw. Włodzimierza klasy 2-jej. Opiekun honorowy, radca tajny Mikołaj Chajnyków; Sw. Anny klasy 1-jej z koroną CESARSKA i z mieczami nad orderem: naczelnik sztabu rezerwowej piechoty armii, generał-major Platon Kowalewski, Sw. Anny klasy 1-jej z mieczami nad orderem; naczelnik rezerwowej dywizji kaukaskiej, generał lejtnant Józef Musnicki, i pomocnik naczelnika dywizji rezerwowej 5-go korpusu armii, generał-major Piotr Ratow.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ, zatwierdził rozkaz przywilej i statuta Towarzystwa Jeneralnego Bankowego i Handlowego w Petersburgu, z kapitałem 200 milionów franków, podzielonym na 400000 akcyj, po 500 fr. każda. Założycielami tego Towarzystwa są: Baron de Haber, Administrator Banków Darmstadtzkich; Hanseman, b. Minister Finansów w Prusach, obecnie Dyrektor Jeneralny Banku Esko notowego w Berlinie, i Baron Müthens.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rada Administracyjna na posiedzeniu z d. 17 (29) lipca r. b. udzieliła Julii Krzeczowskiej, pozostałej wdowie po Aleksandrze Krzeczowskim, niegdy mechaniku w urzędzie fabryki stempla przy Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, dziesięcioletni list przyznania, na wynalezioną przez niegdy jej męża maszynę do kontrolowania wagi bydła żywego, oraz wszelkich ciężarów, a to podług opisu i rysunków, złożonych w pomienionej Kommissyi Rządowej.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rada Administracyjna mianowała księdza Wincentego Kalinowskiego komendarza kościoła parafialnego we wsi Janowce gubernii Augustowskiej, Proboszczem rzezczonego kościoła.

Przez rozkaz CESARSKI do Zarządu Wojennego z d. 18-go lipca, przyjęci zostali do służby:

W Jeździe: Uwolniony z Majorów, w stopniu Podpułkownika, zostający w jeździe armii i przy Kancellaryi Namiestnika JEGO CESARSKO KROLEWSKIEJ MOŚCI w Królestwie Polskiem Hatzfeld, na Podpułkownika w jeździe armii, z mianowaniem go starszym pomocnikiem inspektora listu wojskowego i poboru rekrutów w Królestwie Polskiem. W piechocie: Uwolniony jako pełniący obowiązki Członka Audytoryatu polowego armii czynnej (nateraz 1-jej), Jenerał Major Dokudowski, do piechoty armii, z mianowaniem Inspektorem listu i poboru rekrutów w Królestwie Polskiem.

Instrukcja. O przyjmowaniu małoletnich synów z Królestwa Polskiego do Korpusów Kadetów.

(Dokonczenie.)

Oprócz tego, co do sierot, ma być złożone świadectwo sieroctwa, podpisane przez miejscową władzę policyjną lub gubernialnego marszałka szlachty, wyjaśniające: czyli przypada im w spadku i jaki mianowicie majątek.

§ 4. Prośby z poszczególnymi wyżej dowodami, winny być podawane przez szlachtę o takich tylko małoletnich, którzy są w wieku oznaczonym do przyjęcia do korpusów kadetów.

§ 5. Gdy przyjęcie do korpusu kadetów ma miejsce tylko raz w roku, a listy małoletnich wybranych do kadetów, przedstawiane bywają w miesiącu Marcu pod zatwierdzenie wydziałowi zakładów wojenno-nankowych w sztabie głównym JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, przeto szlachta życząca oddać synów swych lub krewnych do tych zakładów, winna wcześniej zanieść w tej mierze do Namiestnika Królestwa prośbę, nie później jak przed dniem 1 (13) lutego, szczególnie zaś o takich kandydatach, którzy w roku następnym wyjdą z wieku przepisanego do przyjęcia do kadetów.

§ 6. W razie niedokładności lub braku jakich dowodów, kancellaryja Namiestnika nie wchodzić z podającym w korespondencyja, prośbę jego, jako niepopartą dowodami, pozostawi bez skutku i zwróci ją następnie podającemu, podobnie jak to uczyni z innymi prośbami odmownie zdecydowanymi.

§ 7. W prośbach ma być koniecznie wymie-

nione miejsce zamieszkania podającego, (na prowincyi gmina i powiat, w Warszawie numer domu); jeżeliby zaś interessenci, po zamiesieniu prośby, zmienili miejsce zamieszkania swego, winni natychmiast donieść o tem kancellaryi Namiestnika Królestwa.

§ 8. Skoro podający wezwany będzie o odwiezienie małoletniego do jednego z bliżej położonych korpusów kadetów, jako to do miast Połocka i Kijowa, winien natychmiast po otrzymaniu takowego wezwania, odwieźć kandydata dla pomieszczenia go w korpusie kadetów, do którego będzie przeznaczony, bądź osobiście, bądź przez upoważnioną do tego piśmiennie osobę, zkad taż osoba odwożąca kandydata, nie pierwiej będzie mogła wydać się, aż otrzyma od władzy korpusu pokwitowanie, jako małoletni rzeczywiście do liczby kadetów przyjętym został.

§ 9. Pokwitowania takowe mają być przedstawione kancellaryi Namiestnika Królestwa, w ciągu dwóch miesięcy, licząc od dnia decyzji zapadłej na przyjęcie do korpusu kadetów małoletniego szlachcica: jeżeli zaś w tym przeciągu, wspomniane pokwitowanie nie będzie złożone w kancellaryi, a rodzice lub opiekunowie małoletniego nie udowodnią w przeciągu tego czasu rzeczywiście ważnych przyczyn, dla których nie mogli tego dopełnić, w takim razie małoletni wykreślonym zostanie z listy kadetów korpusu, a miejsce jego zajmie inny kandydat, prawo do tego mający.

§ 10. Małoletni synowie szlachty Królestwa Polskiego, przeznaczeni do odległych korpusów Kadetów w Cesarstwie, jako to: do Petersburgskich i Moskiewskich, oraz Carsko-Sielskiego, Tułskiego, Nowogrodzkiego, Woroneżskiego, Orłowskiego i Tambowskiego, wysłani będą do miejsca przeznaczenia swego kosztem Skarbu, i dla tego osoby otrzymujące zawiadomienie o czasie dostawienia małoletnich do Warszawy, winny, stosownie do uczynionego przez nie zobowiązania się piśmiennego, dostawić ich bez najmniejszej zwłoki do Kancellaryi Namiestnika Królestwa na dzień jaki oznaczony będzie, a to w celu odesłania ich następnie do korpusu Kadetów; jeżeliby zaś kandydat dla słabości lub innych przyczyn nie mógł stawić się w rzezczonej Kancellaryi na termin oznaczony, wówczas należy ja

WSZYSTKO ŹLE. WSZYSTKO DOBRZE.

POWIASTKA OBYCZAJOWA.

(Dalszy ciąg, patrz Nr. 32 Kr.)

Łza bolesna zabłysła w oczach zniecierpliwionej matki. Wolałaby natychmiast mówić o interesie, lecz uczyła że musi wprzód ulagodzić rejentowi. Przemogła się zatem i odpowiedziała z pozorną spokojnością.

Panie rejencie, jeżeli mię zechcesz posłuchać, powiem ci o takich wypadkach, które przekonały pana, że już nie mogę myśleć o połączeniu naszych dzieci. To więc tylko powiem, że niczyje przywiązanie, być nie może czystsze i mocniejsze, jak mojej córki do Stanisława. Nie smuć się zbytecznie oddaleniem syna. Znasz go i wiesz że nie złego nie zrobi. Za kilka dni rzuci się do nóg twoich i prosić będzie o przebaczenie. Wyłajesz go, przebaczysz mu ten błąd i aż do kresu życia będziesz cieszył się dobrym i pracowitym synem. To prawda, że jest za nadto czuły i wierzy lada wieściom i pozorom, lecz to dowodzi że ma serce dobre i kochające. Jeszcze oboje byli dziećmi, a już z radością my-

ślałam, że moja Joanna będzie żoną jego. Nowa przeszkoda odebrała mi wszelką nadzieję w tym względzie.

Zdziwiony żalonym tonem i smutkiem pani Rzepeckiej, rejent uspokoił się i ochłodził.

— O jakieżże przeszkodzie powiadasz sąsiadko?

— Spadło na nas nieprzewidziane nieszczęście. Zubożeliśmy do szczytu, rzekła.

— Wyście zubożeli? to nie podobna.

— Taka była wola Boska.

— Lecz cóż to się znaczy? Co się stało?

— Czy pozwolisz pani, żebym ci wszystko opowiedziała, czy zechcesz posłuchać mię z zwyczajną życzliwością i pamiętać żeśmy byli przyjaciółmi od lat dziecinnych?

— O Boże! zawołał rejent; siadaj pani i powiedz co się stało.

— Wtenczas opowiedziała mu wiadome wypadki i pokazała list Józefa.

— Czytając go, z początku zdziwił się i osłupiał; lecz spokojna rozpaczą przebijająca się w liście młodzieńca, wzbudziła w nim szczerę politowanie, bo przy końcu łza zabłysła w jego oku.

— Oszust! hultaj! pomruknął. Biedny Józef! Z uczuciem uściśnął rękę pani Rzepeckiej i rzekł:

— Ach! jesteście w smutnem położeniu. Trzydzieści tysięcy! Skądże dostać tych pieniędzy? A jednak nie możecie zostawić waszego niewinnego syna bez ratunku! I cóż myślicie?

— Chcę zastawić naszą possessyą i browar; przychodzę zebys nam dopomógł w tym interesie.

— Ciężko będzie. Tak mało jest pieniędzy w naszym mieście. Lichwiarze widząc wasze położenie, korzystaliby z niego, zdarłiby was i dali ledwo połowę tej summy. Bo i tak zaciągnęliście długu dwa tysiące talarów dla waszego syna. Ja mam sześć tysięcy, mogę wam je dać, ale to jeszcze daleko do trzydziestu.

Pani Rzepecka, przynębiona tak smutną odpowiedzią, ze drzeniem wpatrywała się w niego a jej spojrzenie wyrażało: ratuj nas panie.

— Ach! zawołał uradowany, już mam! już mam!

— Masz! zawołała z uniesieniem: uratujesz go? Niech ci Bóg wynagrodzi!

— Może dostaniemy pieniędzy. Szlachcic mieszkający ztąd o milę, mówił ze mną przed kilkoma dniami, że ma pieniądze do wypożyczenia. Może wam dać ten kapitał, wzięwszy w zastaw waszą possessyą, dla bezpieczeństwa. A że sam nie będzie robił piwa, to wam wypuści browar i posiadłość, w procencie od swojej należności.

— Toby się najdoskonalej złożyło; zawołała pani Rzepecka. Kochany rejencie, jedź do niego; nie traćmy ani chwili.

Rejent posłał do furmana w bliskości mieszkającego, po bryczkę parokonną i rzekł: — Po południu będę u was z wiadomością. Mieście nadzieję, dopomogę wam z całego serca.

Biedna matka wyszła, wynurzając mu stokro-

natychmiast zawiadomić; w razie bowiem niestawienia się kandydata na termin, nieodzwrotnie na drugi dzień inny małoletni wybranym i odesłanym będzie do Kadetów, w miejsce nie przybyłego, a opóźniający się w przybyciu, utraci prawo wstąpienia do pomienionego zakładu.

§ 11. Jeśli kto ze szlachty Królestwa Polskiego, życzy sobie będzie oddać syna swego do korpusu Kadetów na własny koszt, może zanieść o to do Namiestnika Królestwa prośbę, przy której, oprócz wyżej wymienionych, złożyć ma następujące dowody:

a) Deklarację regularnego wnoszenia ustanowionej opłaty (200 rs. za utrzymanie każdego małoletniego), za poręczeniem dwóch osób znanych i posiadających zaufanie.

b) Deklarację osoby znanej i zamieszkałej w bliskości tego miasta, lub w samym mieście, w którym znajduje się korpus, z zapewnieniem, iż ta osoba odbierze do siebie małoletniego z korpusu, w razie gdyby ustanowiona za utrzymanie jego opłata, nie była regularnie wnoszona.

Za zgodność: Naczelnik Sekcji,
Rada Collegialna, Brzozowski,
Sekretarz, Lassaul.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Kurator Okregu Naukowego Warszawskiego, podaje do wiadomości osób interessowanych, że dla ułatwienia mieszkańcom gubernii Lubelskiej i innych sąsiednich gubernii w Królestwie Polskiem, środków należytego wychowania i ukształcenia swych synów, urządzonym zostaje z Wyższej decyzji z początkiem roku szkolnego 1859/60, w nowo wybudowanym gmachu przy gimnazjum gubernialnem w Lublinie, Pensjonat na wychowanców. Wychowawcy Pensjonatu pobierać będą nauki w gimnazjum, łącznie z innymi uczniami, podług planu i programu dla gimnazjów Filologicznych przepisanych. Obok tego, w wolnym czasie od nauk szkolnych, pensjonarze uczyć się będą gimnastyki i tańca; życzący mogą się uczyć muzyki i śpiewu za osobną umówioną zapłatą. Pensjonarze po godzinach klasowych, pozostawac będą pod szczególnym nadzorem i opieką zwierzchności pensjonatu. Pensjonarze mieć będą w Pensjonacie pomieszkanie, odzież, stół, opał i światło, tudzież pomoc naukową i szkolne potrzeby, pomoc lekarską i usługę. Bieliznę powinni mieć własną w ilości przepisanej. Dla zajęć pożytecznych pensjonarzy po za Gimnazjum, Pensjonat zaopatrzony będzie w globusy, karty jeograficzne, tablice historyczne, słowniki i t. p. Dyrektor Gimnazjum jest zarazem dyrektorem Pensjonatu. Obowiązki pomocnika jego wypełnia inspektor, prócz tego przy Pensjonacie będzie 5ciu Guwernerów, usposobionych naukowo i do konwersacyi w językach, doktor, buchhalter, ekonom, dozorca przy infirmeryi, nauczyciele talentów i potrzebna ilość osób do posługi. Przyjmowanie uczniów odbywać się będzie, zwyczajnie raz do roku, od 20 lipca (1 sierpnia) do 1 (13) sierpnia; na ten raz w r. 1859/60, odbywać się będzie zapis i przyjmowanie od dnia 8 (20) do dnia 19 (31) sierp-

nie wdzięczność swoją. Promień nadziei rozpadł jej oblicze. Zastąpiła córkę zapłakaną przy łóżku Kazia. Usłyszawszy głos matki, Joanna pobięła do niej i zawołała.

— A cóż, czy ocalemy naszego Józefa?

— Ciesz się i podziękuj Bogu Joanno: odpowiedziała całując córkę. Może dziś jeszcze mieć będziemy pieniądze.

IV.

Za powrotem do domu, pani Rzepecka rozmawiała z córką i usiłowała natchnąć ją meztwem i wzbudzić nadzieje.

Lecz rzeczywistość, pogrążona była w ciężkim smutku, a wyrazy pociechy którymi odzywała się do Joanny, służyły jej bardziej do walczenia z jej własnym zwątpieniem. Jakież bowiem widoki miała przed sobą? Dziecko śmiertelnie chore; córka uderzona ciosem który zniszczył jej najmilszą nadzieję, synowi zagraża wieczna i ochyda; a mąż i cała rodzina wystawiona na poniżenie i nędzę.

Nareszcie zbrakło jej na siłach; mówiła coraz ciszej i coraz bardziej przerywanemi słowy. Wkrótce matka i córka pogrążyły się w głębokiem dumaniu. Nastąpiło ciągle milczenie, przerywane tylko słabem oddychaniem uspiętego dziecięcia.

nia. Z uwagi tylko na szczególne powody, w razie odkryć się mogących wakansów, mogą być przyjmowani uczniowie i w innym czasie, nie inaczej jednak za decyzją Kuratora Okregu Naukowego Warszawskiego. Osoby pragnące pomieścić swoich synów w Pensjonacie, nie mieszkający stale w Lublinie, powinni złożyć deklarację osoby stale w tem mieście zamieszkałej, jako pensjonarz będzie przez nią przyjęty, jeżeli władza uzna za potrzebne uwolnić lub też usunąć go z Pensjonatu. Pierwszeństwo na przyjęcie do Pensjonatu, pozostawione będzie dzieciom szlachty i urzędników. W ogólności zaś mieszkańcy gubernii Lubelskiej, mają także pierwszeństwo w pomieszczeniu synów w pensjonacie, przed mieszkańcami innych gubernii królestwa. Za naukę i zupełne utrzymanie pensjonarza, ustanowioną została opłata rs. 225 rocznie, oprócz tego w pierwszym roku uiszczą jednorazowie 50 rs. na początkowe potrzeby. Opłata roczna uiszczac się będzie w 2ch półrocznych ratach z góry, od 1 (13) do 10 (22) sierpnia i od 20 grudnia (1 stycznia) do 29 grudnia (10 stycznia), jednorazowa zaś kwota na początkowe potrzeby, uiszczą się razem z pierwszą ratą; na ten raz opłata za pierwsze półrocze r. s. 1859/60, uiszczoną być ma od dnia 8 (20) do 18 (31) sierpnia r. b. wraz z jednorazową kwotą rs. 50. Pensjonarze nie wnoszą opłaty szkolnej w gimnazjum dla uczniów przychodnich ustanowionej, jeżeli zaś z gimnazjum wejdzie uczeń do Pensjonatu taki, który uścił w gimnazjum opłatę szkolną, to takowa się nie zwraca,

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Izba niższa zajmuje się w tej chwili roztrząsaniem budżetu na rok 18⁵⁹/₆₀, rzucając okiem na wykazy, które pan Gladstone przedstawił, możemy obliczyć wiele przeznaczają na obronę kraju i jakie są źródła zaspokojenia tej summy. Przychody obliczył p. Gladstone na 64,340,000 f. sz. to jest 1,608,500,000 fr. a wydatki na 69,207,000 fr. to jest 1,730,175,000 fr.; wyższe są zatem nad dochody o 121,675,000 fr. Ponieważ z przeszłego roku zostało 20,000,000. a przychody wzrosły o 10,500,000 fr. przeto brak ten pochodzi z znacznego powiększenia wydatków. I tak, wydano na przedmioty nie wojenne 14,500,000, jako to, na Nową Kaledonię, Kolombię, Chiny, Siam, Japonię, na linę telegraficzną między Anglią a Gibraltarem i 5,750,000 na oświatę publiczną. Lecz największą część tych pieniędzy pochłonęło wojsko i marynarka. Summa uchwalona na milicyę, wynosi zamiast 300 milionów, 330 milionów fr. a na marynarkę zamiast 222,000,000 fr. 319 milionów. Brak dochodu na rok bieżący, proponuje pan Gladstone pokryć powiększeniem podatku dochodowego, który dotyka majetniejsze klasy.

Pan Gladstone musiał zdobyć się na nie małą odwagę, wnosząc przedłużenie i powiększenie tego podatku; gdyż on jest nie miły Anglikom z tego powodu, że nie tylko pobierany jest od rzeczywistych dochodów, lecz i od zarobków osiągniętych pracą, rozumem i przemysłem. Powszechnie chwala pana Gladstone, za jego śmiałość w tym

względzie. Oświadczył on wręcz, że naród nie powinien kładź na karb przysłych pokoleń, zaspokojenia zwyczajnych potrzeb swoich, które chwilowo powiększyć się musiały. Izba przychyliła się do jego wniosku.

Powiększenie to wynosi po cztery pensy, (około 10 kopiejek) na funt szterling (sześć rubli) od dochodu wyższego nad 150 fun. sz. a 1¹/₂ pensów (3³/₄ kp.) od dochodów wyższych, nad 100 fun. sz. Wiadomo, że od dochodów niżej sta funtów szterlingów, nie opłaca się podatku. Oświadczył przytem, że bez nadzwyczajnych wydatków na powiększenie siły zbrojnej, podatek dochodowy oraz nadzwyczajne clo od kawy i cukru, byłyby w tym roku niesione. Z tego obrazu możemy ocenić finansową potęgę Anglii i dobry zarząd jej niezmiernych źródeł dochodu.

(Jour. de Deb.)

Londyn 9 sierpnia. J. C. W. WIELKI KSIĄŻĘ KONSTANTY MIKOŁAJEWICZ wczoraj oddał wizytę królowej w Osborne.

J. C. W. WIELKA KSIĘŻNA MARJA MIKOŁAJEWNA, przybyła do Londynu wraz z dwoma synami, i wysiadła w Palacu Poselstwa CESARSKO-Rossyjskiego.

Londyn 6 sierpnia. Robotnicy fabryk gazu, uległszy konieczności znowu pracują; lecz upowszechnia się zawieszenie robót przy budowach. Przedsiębiorcy budowli umówili się między sobą, nie zatrudniać żadnego robotnika, który się nie z obowiązuje aktem, wystąpić z istniejących zgromadzeń robotniczych; robotnicy zaś między sobą postanowili temu żądaniu nie czynić zadosyć. Idzie więc spór z jednej strony i z drugiej, że robotnicy żądają aby im czas pracy z 10 godzin na 9 zmniejszono. Dotąd 220 przedsiębiorców budowli zatrudniających jak mówią 40000 robotników (mułarzy, cieśli, pokrywających dachy i t. d.) zawiązało towarzystwo w powyższym celu; płacą w przecięciu robotnikowi za 10 godzin pracy 5 szyl 6 pen. (165 kop. sr.) Oprócz tych znakomitszych przedsiębiorców, jest jeszcze 500 do 600 mniejszych, z których żaden nie zatrudnia 50 robotników, Naczelnicy zgromadzeń robotników domagają się, by im czas roboty skrócono do 9 godzin, z tej zasady, żeby robotnik miał więcej czasu do własnego kształcenia się.

Przedsiębiorcy znowu twierdzą, że równie ograniczonymi w swej woli być nie powinni, pragnąc krokiem stanowczym rozbić dokuczliwe im zgromadzenia robotników, powołują się na to, że im nikt nie może zabronić przyjmowania tylko takich robotników, którzy nie należą do żadnego zgromadzenia i nie są zawiśli od sekretarzy zgromadzeń.

(Bresl. Ztg.)

A U S T R Y A.

Wiedeń 10 sierpnia. W wielu zagranicznych a nawet austriackich pismach, napotyamy co do przywrócenia panujących w Toskanii i Modenie, sposób zapatrywania się niejasny, i czujemy obowiązek przeciw temu wystąpić. Wspomnionym domom książęcym, ogólne traktaty europejskie zapewniły posiadanie krajów i prawa panujących. Artykuły 98 do 102 aktu kongresu wiedeńskiego z dnia 7 czerwca 1815 r. są postanowieniami obowiązującego europejskiego prawa narodów. W skutek ostatniej wojny, przy sprzyjających

Nagle, posłyszwały na ulicy, a potem w sieni, łajanie i pogrózki; zerwały się obie.

— Ojciec, ojciec przyjechał!

Joanna z radosną twarzą pobięła ku drzwiom. Matka zbladła i zadrżała. Przewidywała, że obecność męża wywoła bolesniejsze sceny, od tych które przebyła; cożkolwiek bądź rozpogodziła natychmiast oblicze swoje i z miłym uśmiechem wyszła na powitanie męża.

Rzepecki gwałtownie otworzył drzwi, pobięł do dziecka, wpatrywał się w niego przez chwilę! potem zawołał:

— Jestem przeklętym! Zawsze jedno! Co krok same nieszczęścia spadają mi na głowę! Wszakżem ci powiedział! Po cóż pozwoliłaś chłopcu wybiegać na ulicę? Twoja to wina, że dostał szkarlatyny. Już po nim! mój biedny Kazio!

Żona w milczeniu pochyliła głowę; usta poruszały się konwulsyjnym ruchem; widać było że usiłuje powściągnąć łzy strumieniem ciszące się do oczu.

— Tak, tak, milczysz teraz! zawołał chodząc w rozpacz po izbie i bolesne spojrzenie zwracając na dziecko. Widzicie żeśmy na nieszczęście skazani. Każ robić trumnę dla naszego nieszczęśliwego Kazia. Zanim kołhałem go i Bóg mię za to ukarał. Gdyby nie był mojem dziecięciem, toby wzdrowiał, lecz u mnie wszystko na złe idzie. I cóż teraz znaczny twoja odwieczna nuta, wszystko będzie dobrze? Mówże, mów przecie! Nie u-

miesz wyrzec ani słowa pociechy; nie obchodzi was mój smutek. Mówże, mów.

Takimi wykrzykami na żonę i wybuchem rozpacz i gniewu, piwowar usiłował ulżyć boleści swojej. Gdy przecie zamilkł na chwilę, żona zwróciła na niego spojrzenie, tętnące politowaniem i miłością. Lecz on wycytując z jej twarzy, że jeszcze nie straciła nadziei, znowu gniewem się uniósł.

— Zawsze taka sama, pomruknął; uśmiecha się w tej chwili.

— Uśmiecham się? rzekła pani Szymonowa, wzdychając bolesnie. To chyba mimo woli mojej, a może też serce macierzyńskie cieszy się...

— Jako? z czego? Co smiesz mówić? zawołał mąż piorunującym głosem, stojąc przed łóżkiem dziecięcia z założonemi rękoma i z wrytym wzrokiem. Cieszysz się! Milcz nie czuła matka. Jak smiesz wyrzec takie słowo, przy konającym dziecku?

Biedna niewiasta nie mogąc upatrzeć ani jednej chwili do pomówienia o nieszczęśliwym położeniu Józefa, nie zniosła dłużej tak przykrych wyrazów męża. Padła na krzesło, zasłoniła twarz rękoma i płakała.

Joanna nie rzekła dotąd ani słowa, lecz na ten widok zawołała rozżalona.

— Kochany ojcie, jesteś niesprawiedliwym. Czyliż matka winna że Kazio zachorował? Gdybyś

okolicznościach, stronnictwo rewolucyjne zmusiło prawych panujących książąt włoskich, do opuszczenia swych krajów. Lecz oni zastrzegli sobie przeciw takim gwałtom prawa swoje i w niczem takowym nie uchybili. W preliminariach pokoju w Villafranca, obaj cesarze wojnę prowadzący, zgodzili się na położenie końca tak nieprawnemu stanowi rzeczy, i że wielki książę Toskanii i książę Modeny do swoich księstw powrócić muszą. Cesarze Austrii i Francji objawili w tem swoją wolę i zamiar, żeby przy ustaleniu pokoju, stan niewłaściwy jaki powstał skutkiem wojny w Toskanii i Modenie, znowu do właściwego, ogólnym zasadom prawa narodowego w Europie odpowiadającego stanu przyprowadzić. To ustalenie pokoju, odpowiadając wymaganiom prawnym nie tylko innych mocarstw udział mających w akcie kongresowym wiedeńskim, ale też domów wielkoksiążęcego i książęcego, jest nie naruszalnym na prawie narodów opartym aktem. Chcieć działać przeciwko jego postanowieniom, jest tylko sprawą stronnictwa rewolucyjnego, które ogarnawszy władzę, zawsze jeszcze nad tamecznymi mieszkańcami postrachem rządzi. Usunawszy tę władzę rewolucyjną, stan rzeczy prawny powróci sam z siebie w sposób najspokojniejszy, z przyklaskiwaniem przeważającej większości mieszkańców kraju. Sposób w jaki to ma być dokonane, niechaj między sobą uradzą gabinety, których zadaniem jest urzeczywistnić podstawy pokoju; ale nigdy, szanując wagę prawa i powagę potęgi, nie można dopuścić, ażeby umówione między wielkimi mocarstwami warunki, stanowiące utrzymanie tytułów prawnych, zostających pod opieką europejskiego prawa narodów, mogły być uważane za ulegające wątpliwości.

(Wiener Ztg.)

F R A N C Y A.

Paryż 8 sierpnia. W świecie dyplomatycznym przykre wrażenie zrobił ogłoszony dziś w *Constitutionnelu* i w *Pays*, drugi artykuł z podpisem Granier de Cassagnac. Wszędzie mówiono o nim, nawet giełda wstrzymała swój zapal z jakim wierzy w pokój. Umiarkowani żalują że w taki sposób rycerski rozprawa o królu Belgijskim; mniej drażliwi zrażają się przypomnieniem najgorszych wspomnień z początku tego wieku, to jest walki między Napoleonem I i Anglią. Wcale to nie dobrze, że podobne artykuły nową niespokojnością napelniają Europę, w chwili kiedy poczynają się cokolwiek uspokajać.

Korrespondencja z Paryża do dziennika Nord, zaprzecza wszystkim wojowniczym wieściom z Włoch, jako to o Garibaldi, że ma objąć dowództwo w Toskanii, o zamierzonym wybraniu księcia Napoleona na władzę Toskanii i tym podobnym.

Obóz pod Paryżem, jest ciągłym celem ciekawości Paryżanów, tem bardziej, że wolno jest przechadzać się wszędzie i odwiedzać znajomych. Szczególnie ciekawości przedmiotem są Turkosy. Bawią ich świetne różnobarwne mundury, zawoje, ich żywość, a nawet i chwilowe wybryki. Lecz ważniejsza myśl nasuwa się każdemu, że siła cywilizacji europejskiej potrafiła poddać tych ludzi na pół dzikich, pod prawa karności wojskowej i naszych najsroźszych nieprzyjaciół

wiedział co wycierpiała tej nocy, ulitowałbyś się nad nią.

— Do czego się mieszasz? odpowiedział opryskliwym tonem. Tak, tak! znowu się obie przeciw mnie, to wasz zwyczaj.

— Ach ojcze! czy nie widzisz jak matka cierpi? Na Boga! ulituj się nad nią.

— Szymon obejrzał się i postrzegł, że lica matki załazy się łzami.

— Zawsze te płacze, rzekł ze złością. To tylko umiecie. To wam bardzo pomoże. Przestań płakać, zachowaj się na jutro. O Boże! o Boże! Mój Kazio umiera! cożem że ci zawinił? Lecz on jest moim dziecięciem, więc musi umrzeć.

Zona podniosła głowę i rzekła błagalnym głosem na pół ze łzami.

— Mężu, źle czynisz. Pojmuję i widzę że wiele cierpisz, lecz posłuchaj mnie, ja ciebie pocieszę.

— Pocieszysz?

— Tak jest. Bóg zachowa nam nasze dziecię.

— Tegom się spodziewałem. Wszystko będzie dobrze! pomruknął szyderczym tonem.

Zona powściągnęła lzy i ujęła rękę męża. Usunęła ją z gniewem, lecz ona nie zważając na tę opryskliwość, łagodnym głosem mówiła.

— Posłuchaj mnie przez chwilę, a zobaczysz, że nie daremnie spodziewam się polepszenia w zdrowiu naszego Kazia. Wczoraj nastąpiła gorączka i wzmagała się, dopóki nie doszła do najwyższego stopnia. W tenczas dziecię wpadło w sen do-

zamienić w żołnierzy, poświęcających się, walecznych i nieodstępnych od sztandarów swoich. Podczas wojny, Turkosowie odznaczyli się bohaterskim postępowaniem. Pułk który znajduje się teraz w Paryżu, ma podobno być wcielony do gwardii cesarskiej.

W obozie zuawów pokazywano nam królika, któremu dano imię Garibaldi. To ładne zwierzątko jest mało co większe od dużego szczura, pochodzi z brzegów Mincio i jego właściciel przyniósł go w klatce, przywiązanej do tornistra. Ten królik miał towarzysza, kota, który należał do innego żołnierza z tego samego batalionu i mimo różnicy rodu, te dwa zwierzęta bardzo spoufalili się z sobą. Opowiadał mi żołnierz, że kot trzymał królika w przednich łapach, a królik głąkał kota po pyszczku. Kot zginął od kuli nieprzyjacielskiej, a królik Garibaldi, wesół i zdrowy przybył do Paryża.

Chorągwie poprzestrzelane kulami nieprzyjacielskimi, zatknięte w środku drugiego batalionu każdego pułku, zwracają na siebie uwagę pełną uszanowania. Chorągiew zuawów gwardii, która powiewała przy uderzeniu na most pod Magenta, jest przedmiotem powszechnego uwielbienia.

— Moi panowie, rzekł jakiś jegomość, bardzo jak widać gospodarzy i porządku, wasza chorągiew taka jest podarta i posmolona; dla czegoż sobie nie sprawicie nowej, to nie tak drogo kosztuje? Wszyscy się rozśmiali, a żołnierze obrócili się do niego tyłem.

Inny paryżanin, trochę pijany, chciał rozwinąć chorągiew dla przypatrzenia się dziurom od kul. Żołnierz stojący na straży, stanął natychmiast pomiędzy nim a sztandarem, a potem bez gniewu i groźby, lecz głosem którego bez wruszenia słyszeć nie było można, rzekł, „Mości panie, tego nikomu dotknąć się nie wolno.“

(Nord)

W tych dniach ukończono budowę szesnastu domów wzorowych, przy bulwarze Mazas, przeznaczonych na mieszkania dla robotników.

Domy te są postawione na gruncie należącym do prywatnej własności Cesarza i stanowią uposażenie *Cesarskiego Przytułku w Vincennes*. Cesarz powziął myśl założenia domów przytułku dla robotników powstających z choroby i na ten cel ofiarował 10,220 kwadratowych metrów placu. Budowę rozpoczęto w lipcu 1858 i ukończono w ciągu roku. Są to budynki porządne, z piwnicami, mają pięć piątr i ciągną się wzdłuż ulicy na 300 metrów. Jest w nich 311 pomieszczeń, 36 sklepów i 16 izdebek dla odzwiernych. Może się tam pomieścić 336 rodzin czyli 1200 do 1300 ludności. Pomieszkania są rozmaite i służące mogą dla niższych urzędników, przełożonych nad warsztatami i robotników. Ich rozkład jest prosty i wygodny, światło i powietrze ma przystęp jak należy, do każdej izby i do schodów. Każdy dom jest oświetlony gazem i opatrzone wodą z miejskich wodociągów. Pomieszkania składają się po większej części z przedsionku, kuchni, izby jadalnej i jednej lub dwóch do spania; na piętnym piętrze są pojedyncze izby dla bezżennych.

Któż nie uzna, o ile takie pomieszkanie jasne, zdrowe, wygodne, wpływa na zamiłowanie porządku i gospodarstwa domowego, odwodzi ro-

broczny, cierpienia ustały, oddycha wolniej i już od trzech godzin nie daje żadnego znaku boleści. Gorączka zatem odbyła swój przebieg, przesiłiła się, a Kazio zaczyna mieć się lepiej. Nie martw się tak bardzo, gdy się dziecię obudzi, będzie zupełnie zdrowe, a jutro może zapyta się o piłki i o obrazki. Czuję, bo jestem matką, jaki cios mógł ugodzić w twoje ojcowskie serce; lecz mylisz się Szymonie; niebezpieczeństwo którego obawiasz się, już przeminęło. Bóg zlitował się nad nami i zostawi nam Kazia na pociechę w naszym niedoli.

— A więc przyznajesz, że jesteśmy nieszczęśliwi?

Jak mu to powiedzieć, pomyślała pani Rzepecka.

Służąca uchylila drzwi i zajrzała do izby.

— Czego chcesz? zawołał z gniewem piwowar. Kto cię woła! Idź precz i zamknij drzwi.

— Proszę pani, rzekła służąca, doktor jeszcze nie powrócił.

Dziecię obudzone tym hałasem zawołało.

— Tato! Tato!

Tem krzykiem uradowany ojciec, poskoczył do łóżka. Lecz przeraziły go dziwaczne ruchy dziecięcia. Kazio wołając na ojca machał rękoma i po omacku szukał go.

— Słupy! o Boże! ślepy! zawołał, drżąc z przerażenia i ściskając konwulsyjnie rękę dziecka. Potem cofnął się, podniósł ręce do góry, biegł

botników od włóczenia się po szynkowaniach, a ich żony zachęca do porządku i pracy. Ceny tych pomieszczeń będą bardzo umiarkowane i przez rząd oznaczone.

(Monitor)

Paryż 8 sierpnia. Pogłoski o mającej nastąpić zmianie w ministerjum, nie ucichły. P. Fould ma znowu jako minister skarbu podźwignąć bank, a p. Thouvenel ma zostać ministrem spraw zagranicznych. Największa zasługa p. Thouvenel leży w tem, że umiał w Konstantynopolu dotrzymać placu lordowi Redcliffe, a nawet zniewolił go do opuszczenia ambasady. Niezawodnie jest to najzdolniejszy dyplomata do rozprawienia się z dyplomatami angielskimi, co do kwestyi wschodnich. Baron Talleyrand udaje się do Sztokholmu, w celu oświadczenia królowi Szwedzkiemu kondolencji, ma jednakże przytem ważniejszą misję. U dworu jest Talleyrand bardzo dobrze widziany, a skutek jego zręcznie wykonanych zabiegów i intryg w księstwach naddunajskich dowiódł, że godny jest swego nazwiska. Stosunki gabinetu Paryżkiego i Turyńskiego, coraz to obszerniejsze dają pole niedowierzaniu. Artykuł pół nrzędowy z pióra p. Granier de Cassagnac o niewdzięczności Włoch, powszechnie w towarzystwach ministerjalnych się nie podoba. Minister spraw wewnętrznych miał się podać do dymisji, z powodu ogłoszenia tego artykułu za najwyższym rozkazem, nie podziela bowiem zdania, że można opinią publiczną i ducha dzienników kierować ogniem kartaczowym p. Granier. W ogóle artykuł ten nie zrobił zamierzonego skutku.

(Schl. Ztg.)

Dziennik *Daily News* umieścił szydercze doniesienie jednego Anglika, który przeczynał 50 funt. ster. za najlepszą rozprawę, wskazującą środki zachowania i umocnienia na zawsze pokoju i przyjaźni między Anglią i Francją. *Monitor przemysłowy* nie chce ubiegać się o nagrodę, lecz daje szanownemu wyspiarzowi, w obszernym artykule, rady, które w tych słowach skreślić można: „Niech Angliki wyrzekną się przestarzałej polityki Pitta, który wpoił w nich to mniemanie, że Anglia upadnie natychmiast; skoro tylko będzie sprawiedliwą dla Francji.“

(Nord)

Książę Napoleon wrocil wczoraj z wycieczki swojej do Cherbourg; w jego towarzystwie byli pp. Alfred Arago, Pellisier i hr. Branicki. Rozbrojenie postępuje, jeżeli pozory nie łudzą; lecz podejrzenie wzbudza dzienniki handlowe portów francuzkich. *Courier du Havre* np. tak się wyraża. Rozbrojenie we Francji dokonywa się z taką ostrożnością, że w żaden sposób nie można przytem popełnić niedorzeczności. Niektóre państwa przyjmują pokój z taką nieufnością że musimy być gotowi na wszelki wypadek. Listy z Tulonu zapewniają, że ograniczają się na złożeniu masztów na okrętach w służbie wojennej zostających, ale z resztą wszystko zostaje tak jak było podczas wojny. Wiadomo, że złożenie masztów niewiele czasu wymaga, a równie prędko znowu podniesione być mogą. W świecie dyplomatycznym jeszcze nie słychać nic nowego, chociaż konferencje w Zurych się rozpoczęły. Zapewne narady pełnomocników dłużej jak trzy tygodnie potrwać.

Wczoraj pod prezydencją p. Rouland ministra

po izbie i miotał tysiące wykrzyków boleści i rozpacz.

Zona, natychmiast po przebudzeniu dziecka podała mu lekarstwo, a potem objęła męża za szyję i rzekła z wyrażeniem głębokiego politowania.

— Mężu, jakże możesz tak się unosić? Wszystko widzisz ze złej strony i sam siebie udreczasz. Ta ślepotą nic nie znaczy.

— Nic nie znaczy! O Boże! zawołał.

— Jest to skutek zapalenia. Jak choroba przejdzie, puchlina zniknie i ślepotą się skończy. Twoja boleść, chociaż usprawiedliwiona, do płaczu mię pobudza, siadź, uspokój się. Bądź pewny, wszystko pójdzie dobrze.

— Znowu swoje.

Pocieszające wyrazy żony, które pani Szymonowa zwykle powtarzała w zmartwieniu i przeciwności, jeszcze bardziej rozjrzęły gniew piwowara, ilekroć je usłyszał.

— Ślepy! ślepy! powtarzał, ślepy! i wszystko będzie dobrze! Idź sobie, daj mi pokój, nie gadaj do mnie.

To rzekłszy pobiegł do łóżka usiadł, w krzesło przy dziecku, wziął je za rękę, pochylił głowę na piersiach i pograżył się w ponurym smutku. Joanna, przytomna tej całej scenie, zbliżyła się do matki i oparłszy głowę na jej łonie, szeptała po cichu głosem prawie niedosłyszanym.

(Dalszy ciąg nastąpi)

oświecenia publicznego i wyznań, odbyło się rozdawanie nagród konkursu ogólnego kolegów. Minister miał przy tej sposobności mowę w której głównie zwrócono uwagę na miejsce następujące: „Cesarz zatrzymał się w chwili, którą mu rozsadek wskazywał; po cudach wyprawy tak szybkiej jak piorun, obdarzył naród przy świetności tryumfu dobrodziejstwem pokoju, który zawarł na cztery oczy z potomkiem cesarstw niemieckich, nie czekając Europy, zbyt opóźniającej się, jeśli chciała być w tem interessowana.”

„Młodzieży! w taki to sposób dziedzic wielkiego meża zmarłego na skale S-ej Heleny, odnowił z Francją przymierze podan cesarskich.”

Wnosząc ze słów p. Rouland, nie można spodziewać się kongresu po konferencyach Zurychskich. —

Wczoraj połowa Paryża udała się do obozu Saint-Maur. Paryż nietylko napełniony jest turkosami i zuawami, ale w tych dniach pojawiało się wiele omnibusów napełnionych jeńcami austriackimi. Siedząc obok naszych żołnierzy, udają jakoby nie wiedzieli, że na nich zwrócone są wszystkie oczy. Paryżanie uważają szczególnie, że czysto i bardzo prosto się trzymają.

Paryż 7 sierpnia. Chociaż mężowie stanu poglądują z obawą na zawiłania i sprzeczności w świecie politycznym, jednakże na giełdzie widać zupełną spokojność. Przyczyną tego jest, że mają zajmujący jedno z największych stanowisk w cesarstwie i posiadający zaufanie i szacunek Napoleona III hr. Morny, miał się porozumieć z głównymi bankierami i przedsiębiorcami, zaręczając im że pokój jest zapewniony, że cesarz chce wynagrodzić naród za zaufanie i poświęcenie, okazane podczas ostatniej wojny, otwierając dlań nowe źródła zatrudnienia, postępu i korzyści materialnych. Z drugiej strony, w sferach dyplomatycznych także wierz w trwałość pokoju, ale dla mierownie praktyczniejszych i poważniejszych przyczyn.

Zapowiadają z każdym dniem, ogłoszenie w dzienniku urzędowym, listu cesarza do ministra robót publicznych, w których wyliczone są wszystkie projekta, jakie mają być wykonane a tem samem podnieść pomyślność handlu i przemysłu. Natym dokumencie polega nadzieja zniesienia ceł od materiału surowego; a chociaż nie możemy z zupełną pewnością twierdzić, że istnieje taki list, to jednak pewna, że p. Persigny z Londynu podobne przedstawił myśli, i że mu polecono kiedy był w Paryżu, żeby przed radą tajną rozwinął cały projekt. Trudno wapić, żeby rząd angielski nie miał zapomnieć uraz i ostrożności wojennych, jeżeli tylko Francja przystąpi do zasady wolnego zamiennego handlu, który Anglii zapewni korzyści. W ogóle jednak, dopiero zamieszczone w Monitorze postanowienie będzie tego rekojmią. (Ind. Belge.)

Paryż 6 sierpnia. Oprócz bitych za każdym zwycięstwem medali, rozdawanych tylko wojskom które w bitwach udział miały, ma być jeszcze na pamiątkę, ogólny medal wybity i wszystkim którzy do wojny włoskiej należeli udzielony. Na wstędku tego medalu będą agrafy z napisami zwycięstw w której posiadacz medalu walczył. Kolorowe wstęgi mają przypominać chorągiew niepodległości włoskiej.

Mister wojny wydał rozkaz, żeby znajdujący się we Francji jeńcy wojenni austriaccy, z dniem 7 sierpnia wracali do swojej ojczyzny. Przygotowania do uroczystości na 15 sierpnia z wielką pilnością dokonywają się. Już prawie kończą wielki amfiteatr na placu Vendôme w którym zasięda członkowie ciał państwa. Dla cesarzowej osobna urządza się trybuna; na przeciw tego miejsca gdzie odbędzie się defilada armii włoskiej, nad całym placem będzie rozpostarte płótno, mające widzów zasłonić przed złą pogodą, wiatrem, lub skwarem słońca. Ulicę de la Paix, przyzodobia marszami weneckimi. Przygotowaniami do iluminacji placu Zgody i gmachów publicznych, zajmują się bardzo gorliwie. Jak corocznie tak i tym razem, prefekt departamentu Sekwany w imieniu rady miejskiej Paryża da świetną ucztę dla dygnitarzy państwa. Cesarz dla generałów armii włoskiej dnia 15 sierpnia da drugą ucztę w salach zgromadzeń Izby w nowym Luwrze. Liczne łuki tryumfalne mają ustawić, jeden na placu Chateau d'Eau w pobliżu koszar księcia Eugeniusza, dwa inne przy wejściach na plac Vendome, zamieniony na wielki cyrk objąć mogący 21000 osób. (Schl. Ztg.)

N I E M C Y.

Krajowa Gazeta Badenska, opowiada rozmaite szczegóły o straszliwej bezprzykładnej burzy,

która w dniu 30 lipca zniszczyła okolice Offenburga.

Przy drogach w okolicy Offenburga, wszędzie słychać uderzenia siekier i skrzypienia pił. Rabią drzewa które burza wyrwała, a jest ich przeszło 7000, szkody wynoszą przeszło dwa miliony, a niektóre gminy najbardziej zniszczone, jeszcze strat swoich nie podały.

Osobliwe zdarzenia przytaczają. I tak niedaleko Offenburga, na lewym brzegu rzeki Kinzig, w Kantonie Stockfeld, wieśniak ładował snopki, żona stała na wozie i odbierała one. W tym uderzył wichur, obalił wóz, porwał wierzchem swoim kobietę i unosił ją o kilka stóp nad ziemię. Dzieci zaczęły krzyżeć: Ojciec! matkę wiatr porwał! Wieśniak pobiegł za nią i schwytał ją o dwadzieścia kilka kroków dalej. Wichur był tak gwałtowny, że oboje zaledwie zdołali oprzeć się jego wściekłości, czepiając się kamieni stojących przy drodze.

Jakaś kobieta znajdowała się w lesie Kantonu Walters-wejery; uciekła szukając schronienia przed burzą; zostawiwszy czteroletnią dziewczynkę, która za nią z płaczem goniła. Nad brzegiem lasu, dziecko zostało samo, przy starej lipie i schroniło się między korzeniami tego drzewa sterzącemi nad ziemią. Burza wyrwała i połamała wszystkie okoliczne drzewa, lecz cudownie nie tknęła tej ochrony biednego dziecka. Prawie przy przystani kolei żelaznej w Offenburga, chłopczyk dziesięcioletni zbierał kłosa. Niedaleko stamtąd wichur wyrzucił wóz naładowany snopkami; a właściciel schroniwszy się za ten wóz razem ze służącym i koniami, zawołał na chłopczyka, żeby przyszedł do nich i ukrył się przed gradem. Lecz skoro tylko ów malec uszedł parę kroków, porwał go wichur, wyniósł przeszło 60 stóp nad ziemię, tak, iż dziecko znikło z oczu wieśniaka i służących.

Po przeminięciu burzy, poszli szukać chłopczyka i znaleźli go leżącego bez zmysłów, na polu zasianem koniczyną, w Kantonie Lerchenrejn, przy wielkiej topoli. Biedak był potłuczony, miał nogę złamaną; przyszedłszy do zmysłów opowiadał, że tylko pamięta jak go coś w górę porwało i przerzuciło przez drzewo orzechowe, którego gałęzie poraniły go i podarły mu odzież. Miejsce gdzie go znaleźiono, leży o ćwierć mili od miejsca, skąd go wiatr porwał. Możemy zaręczyć za rzetelność tego zdarzenia. (Nord.)

Dzienniki niemieckie zaczynają coraz to głośniej rozprawiać o nowym politycznym urządzeniu Niemiec na podstawie jedności.

Austria niespokojnie spogląda na ten kierunek umysłów; terażniejsze urządzenie związku niemieckiego, tak wadliwe, tak w ogólności ganione, jest dziełem Austrii. Prussy także nie ufają tym dążeniom, które mogłyby zwrócić lud na niebezpieczną drogę. *Preussische Wochenblatt*, dziennik mający stosunki w sferach wyższych odradza rządowi wnoszenie tych zmian na sejm Frankfurcki.

Demobilizacja wojska Pruskiego, jest dokonaną, lecz mimo tego wojsko nie będzie zmniejszone i wówczas powróci na stopę pokoju, kiedy rozbroją się wszystkie inne mocarstwa. Zdaje nam się, że mniemane powiększenie wojska Pruskiego jest tylko zmianą systematu militarnego, i ta kwestya czysto krajowa, bynajmniej nie powinna niepokoić mocarstwa sąsiednie.

Inaczej rzeczy mają się co do obrony brzegów północnego i Bałtyckiego morza, którym bardzo zajmują się Niemcy północne. W istocie brzegi i porty są bez najmniejszej obrony. Bezpieczeństwo Niemiec wymaga, żeby temu zaradzić. Dla zapobieżenia zwłokom i rozprawianiom na sejmie związkowym, Prussy zamierzają porozumieć się z państwami nadbrzeżnymi i obmyślić środki obrony.

Gazeta Wiedeńska donosi, że komitet wyznaczony do roztrząśnienia niektórych kwestyi taryfy celnej, wynurzył jednomyślne życzenia, żeby ustanowiono prawo o wolności przemysłowej. Projekt ten już jest gotów. Jednakże urzędowe to pismo jeszcze nie powiada, kiedy ogłoszą to prawo tak niecierpliwie oczekiwane i tak ważne dla pomyślności kraju. (Nord.)

P R U S S Y.

Berlin 8 sierpnia. W tutejszych towarzystwach politycznych, przedmiotem rozpraw ciągłych jest kongres. Opinia po wielkiej części przechyla się na stronę mniemających, że uda się Francji przy pomocy innych rządów przyprowadzić sprawę reorganizacji Włoch przed sąd mocarstw europejskich. W takim przepuszczeniu najwięcej rozprawiają nad tem, jak się Prussy przy ogólnych

naradach zachowają, łatwo zrozumieć można. Od kilku dni niektóre pisma głoszą, że zamiarem jest rządu pruskiego na kongresie trzymać się ściśle Anglii. Ale temu zaprzeczają osoby dobrze wiadomione. W samej rzeczy, jest jakieś porozumienie się wielkich mocarstw neutralnych, względem kwestyi przygotowawczych, od których rozwiązania należy decyzya, czyli kongres przyjdzie do skutku. Głównie wszystkie trzy mocarstwa podzielają zdanie, że potrzeba naprzód czekać jaki będzie rezultat konferencyi Zurychskich; z którego będzie można wyprowadzić punkta zasadnicze do dalszych postanowień. Ale to porozumienie się nie ma związku z kwestyami organizacyi materialnej. Owszem, z nader ważnych skazówek wnosić można, że szczególnie w Berlinie i Londynie różnią się zdania. Musiałoby też być dziwnym zdarzeniem, gdyby było inaczej; bo zwrócić uwagę tylko na tę jedną okoliczność, że dyplomaci angielscy uważają za zadanie kongresu, do prowadzić do dojrzałości zasadę rewolucyjną we Włoszech, a Prussy przeciw do takiej polityki przystąpić nie mogą. W ogólności potępiają tu politykę gabinetu angielskiego, a najwięcej przyczyniło się do tego przedstawienie zasad lorda Russela w depeszy 7 lipca, co do przyszłego urządywania Włoch. Ustępowanie Francji która chce aby nim ktokolwiek obcy się w miesza, wpróż dać czas, żeby cesarz Francuzów doprowadził do skutku zapowiedziany cel wojny, i lekka moralność, nie wahająca się wyrokować o legitymizowanych prawach we Włoszech, podług zasad polityki zdobywczej, odstępcza nawet sprzyjających przymierzu Pruss z Anglią. (Wiener. Ztg.)

Berlin 9 sierpnia. Gabinet austriacki miał przesłać gabinetowi berlińskiemu oświadczenie, że uznaje zarzuty czynione z powodu projektu pośredniczenia mocarstw neutralnych, przed pokojem w Villafranca podpisanym, za upadłe, i należy się spodziewać że rząd pruski na tem oświadczeniu poprzestanie. Słychać że ministrowie naradzają się względem wyprawy pruskiej okrętów wojennych do Chin i Japonii. Łącznie z demobilizacją wojska, zarządzono także rozwiązanie warsztatów dywizyjnych, lecz ogromne zakupy materiałów, mianowicie do umundurowania wojska, muszą być stosownie do kontraktów od liwerantów odbierane i do właściwych pułków dostawiane. (N. P. Ztg.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Berlin 11 sierpnia. Książę Rejent pruski powrócił z Ems, stan zdrowia króla cokolwiek się polepszył, albowiem nacisk krwi na mózg jest mniejszy.

Londyn 11 sierpnia. Dzisiejszy *Times* występuje stanowczo przeciw cesarzowi Napoleonowi III, i przeciw udziałowi Anglii w kongresie, jeśli się miał zebrać. Parostatek *Canadian*, przybył z New-Yorku, z wiadomościami po 30 z. m. Cena pieniędzy i kursa wexlów nie uległy zmianie. Pszenica i mąka poszły w górę.

Tryest 9 sierpnia. Według wiadomości z Alexandryi, p. Lesseps zawarł umowę z wice-królem Egiptu, mocą której ostatni obowiązuje się, w razie gdyby towarzystwo przekopu kanału Suez miało likwidować, przejąć od niego wszelkie prawa i cały materiał, splacając akcyonaryuszów w zupełności.

Marsylia, 9 sierpnia. Kuryer Neapolitański z 6 b. m. donosi, że poseł związku szwajcarskiego z następującym wystąpił żądaniem: 1 zwrócenie chorągwi dawnych pułków szwajcarskich 2. zmianę mundurów pułków terażniejszych, 3. zniesienie nazwy Szwajcarów, danej pułkom cudzoziemczym. Książę Serra Capriola, były pierwszy minister, ma się z missyą nadzwyczajną udać do Rzymu.

Konstantynopol, 5 sierpnia. Wiadomość o przybyciu floty angielskiej do Alexandryi wielkie zrobiła tu wrażenie. Wypadek ten objawia intrygę dotąd niewyjaśnioną. Niezaprzeczone świadectwa wykazują, że eskadra turecka ma przejść pod rozkazy admirała angielskiego. Miałaby Egipt zostać opanowanym w czasie sprzyjających zawiłkań włoskich? (Nord, St. Anz. Schl. Ztg.)

TEATR WIELKI. Jutro: *Rigoletto*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro: *Aktorka*.

Sluby panienskie.